

at blive en juridisk, forekommer det mig at være et Skridt, der er saa fuldstændig stemmende med den naturlige Opfattelse af Forholdet, at jeg ikke ret forstaaer, at man har kunnet gjøre saa kraftige Indsigelser derimod. Et æret Medlem udtalte, at Forældre jo miste Herredømmet over deres Børn, saa snart disse have fyldt det 18de Aar, og at man, naar Forældrene ikke mere kunne tage Bestemmelse om, hvorledes Børnene skulle indrette sig, heller ikke kan forlange af Forældrene, at de skulde sørge for Børnene. Denne Indvending kunde maaske være begrundet, hvis det ikke maatte erindres, at den samme Indvending i endnu højere Grad kan gjøres gjældende med Hensyn til Samfundet, til Medborgere, som jo skulle bære Byrden af Børnets Forsørgelse, naar Forældrene ikke kunne bære den. Samfundet, Medborgere, kunne med langt større Ret gjøre den Indvending gjældende, at de aldrig have haft nogen Indflydelse paa, hvorledes Børnets Forhold bleve lempede eller indrettede, hverken før eller efter det 18de Aar. Med hvad Grund skal da Samfundet paatage sig at forsørge saadanne Børn, saasnart Forældrene slippe dem med Attenaarsalderen? Smod den Bemærkning, at Forældre eller Fædremyndigheden falder bort, kan til enhver Tid den Indvending gjøres gjældende, at Forældrene ved god Opdragelse og ved at sørge for, at Børnene lærte noget i deres Ungdom, kunde have forhindret, at de kom i det Tilfælde, at det var nødvendigt at drage Omhu for dem efter det 18de Aar. Det er utvivlsomt, at Forældrene have Indflydelse paa, hvorledes Børnene senere arte sig i Livet, og det synes derfor ikke umuligt at mene, at man, naar Børnene efter Attenaarsalderen ere ude af Stand til at sørge for sig selv, bør henvende sig til Forældrene, forinden Samfundet paatager sig nogen Forpligtelse. Naar et æret Medlem ytrede, at Forældrene ifølge denne Bestemmelse skulde forsørge Børnene, indtil de selv kom paa Fattigvæsenet, er han utvivlsomt i sin Varme gaaet ikke lidt videre, end Lovforslaget tilfigter, thi dette lader det udtrykkelig være Gjenstand for Undersøgelse, hvorvidt Forældre kunne paatage sig en saadan Forsørgelse, uden selv at komme i Trængsel. At Forældre forsørgeres af Børnene, kan muligt stille sig som mindre rimeligt, men jeg antager dog, at det hos Børn, der staa i et nogenlunde godt Forhold til deres Forældre, vil være en meget nærliggende Tanke, at de, saalænge de ere i Stand dertil, ikke ville skyde Forsørgelsen af deres Forældre over paa det Offentlige. De Tilfælde, hvori man vil komme til at anvende den juridiske Tvang, medens moralske Tjælper burde tale, tør jeg forvente ikke ville blive meget hyppige; men vi kjende visse Transaktioner, som meget jevnlig finde Sted, og hvorved Forældre for at overdrage deres Eiendele, navnlig et mindre Hus, en mindre fast Eiendom, til deres Børn, træffe et Arrangement med Børnene, der

ligefrem er myntet paa, at det Offentlige skal paatage sig Forsorgen for Forældrene, det er ligefrem beregnet paa at lade andre Medborgere i Samfundet træde ind og overtage sig Forsorgen for de gamle Forældre. Slige Aftægtskontrakter ville de Herrer, som her ere tilstede, kjende, jeg tør desværre sige i tusindvis. Enhver, der kjender Forholdene omkring i Landkommunerne, veed, at man i mange Tilfælde opretter en Aftægtskontrakt, hvorefter Forældrene ikke have det Fornødne til Livets Ophold, og hvorefter altsaa de gamle Forældre ligefrem henvises til at faae det Tilskud af Samfundet, som de mangle, for at kunne leve. Det forekommer mig, at disse to Hensyn, nemlig paa en kraftig Maade at opfordre Forældrene til at opbringe deres Børn saaledes, at de kunne sørge for sig selv, naar de ere 18 Aar gamle, og at træffe præventive Forholdsregler inod saadanne Arrangementer som de nævnte, der træffes af Enkeltmand paa Samfundets Bekostning, ere Hensigtsmæssighedsgrunde, som i Forbindelse med den moralske Tjælper, der utvivlsomt tilfiger, at saa nære Paarørende indbyrdes understøtte hinanden i Trængsttilfælde, bør indeholde aldeles tilstrækkelig Opfordring til, at vi her i denne Lov, hvori vi nu ville søge at samle alle Bestemmelser vedrørende Fattiglovgivningen, optage en Paragraf som § 12. Der er blevet anført Grunde derimod, hvilke, set fra Hensigtsmæssighedshensyn, utvivlsomt kunne have Betydning, men jeg vil dog henstille til ærede Medlemmer, om de ville finde, at disse Grunde virkelig bør føre til, at en saadan Paragraf fjernes af Loven. Et æret Medlem nævnte den Omstændighed, at en rig Gaardmandsdatter herefter ikke vilde gifte sig med en fattig Bondeskarl, fordi hun let derved kunde robe sig ind i Familieforhold, der vilde medføre en Forpligtelse til at forsørge Andre. Det Samme kan siges vice versa, nemlig at en rig Mand ikke vil tage en fattig Pige for ikke at komme til at forsørge hendes Forældre. Jeg indrømmer, at det i enkelte Tilfælde kan være meget generende at skulle paatage sig en saadan Forpligtelse, men det forekommer mig dog ikke, at dette kan være en Grund til at udstyde en saadan Paragraf af Loven, thi Hensynet til, at der engang i Tidernes Løb kan komme til at paahvile Vedkommende en saadan Forpligtelse, bør dog vel ikke være det egentlig virkelige Grundlag for et Ægteffab. Det forekommer mig virkelig ikke farligt, at Ægteffaber, som ikke ere byggede paa nogen anden Grundvold end paa Hensynet til slige Forhold, skulde gaa overstyr af den Grund. Et æret Medlem fremsførte den Bemærkning — han tilspøiede imidlertid ikke nogen Forklaring om, hvad han mente dermed — at man, — uagtet det ærede Medlem ikke antog, det var Mening — i denne Bestemmelse ligesom kunde skimte den Hensigt, at man vilde lægge Byrden fra de Rige over paa de Fattige. Dette forekommer mig dog at ligge meget fjærrt fra det